# Ngan xua huong boi - 08

*Ngàn Xưa Hương Bội*

Ngan xua huong boi - 08

Vietnamese, with Unicode Times font

Ngàn xưa hương bối

Tỳ kheo Giới Đức

(Minh Đức Triều Tâm Ảnh)

[08]

VÒNG TAY KIỀU NỮ

-ooOoo-

S au khi nghe một thời pháp từ bậc đạo sư ở rừng Trúc, thanh niên Tissa đi thẳng về nhà.

- Thưa cha mẹ, hãy cho con xuất gia.

- Không thể được - Người cha nói - Ta chỉ có con duy nhất là trai. Con sẽ kế thừa cả một gia sản to lớn đấy.

- Quý gì cái gia sản ấy - Tissa nói - Hãy để con xuất gia.

- Không thể được - Người cha vẫn khăng khăng giữ lập trường của mình - Con là một thanh niên giàu có, cao sang, thuộc dòng dõi quý tộc. Vương tôn, công tử đứng chầu chực đầy cửa nhà, vinh hạnh được kết bạn với con. Mỹ nhân thiên hạ mong được cùng con gá nghĩa se duyên. Nô tì, kẻ làm công, ai cũng muốn phục dịch, hầu hạ con. Vậy con hãy ở nhà để giữ ánh sáng vinh quang cho gia tộc.

- Cái đó là phiền não, chẳng phải vinh quang. Hãy cho con xuất gia.

Nói xong, thanh niên Tissa vươn vai đứng thẳng như một con mãnh sư bình minh thức dậy trên non cao. Chàng to lớn, đẹp và hùng vĩ như một cái tháp bạc. Hai tay chàng vòng lại, chiếu đôi mắt như hai tia lửa xanh nhìn đăm đăm vào người cha không chớp, biểu hiện một ý chí vô hạn.

Người cha bủn rủn trước uy lực của con, hối hả lên lầu cao đánh trống triệu tập tất cả gia nhân. Lát sau những bước chân rầm rập đổ ra các hướng. Rồi thì ngựa phi, xe hai ngựa, xe bốn ngựa mỹ lệ, sang trọng từ các đường phố tất tả chạy lại.

Bạn bè, thân hữu của Tissa đều được gọi đến đứng chật nhà trong, nhà ngoài.

- Này bạn Tissa, sao vậy? Một người nói - Bạn có quẩn trí, thất vọng, buồn phiền chăng?

- Tissa quý mến! Người khác ân cần - con beo vàng kiều diễm của ta! Hay là chúng tôi có làm điều gì tổn thương đến bạn?

- Thành phố Vương Xá này sẽ không còn mặt trời, mặt trăng nếu bạn ra đi! Tissa bạn ơi, hãy ở lại! Chúng tôi cần bạn như trái tim, như con mắt, như núm ruột không thể cắt lìa!

Thanh niên Tissa đứng vô cảm trước những lời xun xoe của bằng hữu. Đợi họ nói xong, chàng mới mở lời:

- Các bạn hãy về đi, đủ rồi!

- Thế là bạn ở lại chứ? Không có đi theo lũ trọc đầu ăn xin đó chứ?

Như một con cọp quay lưng vờn mồi, Tissa chiếu tia mắt rực lửa, quát như sấm nổ:

- Hãy liệu cái miệng của các bạn! Lời phỉ báng kia sẽ bửa cái đầu của bạn ra làm bảy mảnh! Đức Thế Tôn và Chư Tăng - đấy là những người đã cứu sự sa đọa cho thế gian này. Từ rày, - Tissa nói nhỏ lại - ở cái thành phố này, ta không có ai là bạn nữa!

Nhát dao đã buông xuống, chém phăng, đứt lìa. Tissa quay lưng đứng nhìn ra cửa sổ. Bạn bè lấm lét kéo nhau đi hết.

Ngày thứ nhất qua đi, chàng không uống, không ăn, đứng sững như cây cột đá trời trồng.

Người mẹ bước tới, hai hàng nước mắt dầm dề:

- Tissa con ơi! Con nỡ nào hành hạ mẹ cha như thế? Con đứng, và hai chân con lún sâu vào trái tim của mẹ! Hãy ăn, hãy uống đi con! Rồi con hãy mặc vào những bộ y phục của con nhà trời, trang sức các thứ châu báu của chúa loài rồng. Và thế là tự ý con, leo lên những cỗ xe hai ngựa trắng của thiên thần, với những đãy tiền vàng, tha hồ mà tiệc tùng, ca hát, vui chơi, xung quanh cả bầy tiên nữ, hưởng các lạc thú trần gian...

Người mẹ kể lể xong, lấy ra một cái rương vàng đựng y phục quý giá, và một hộp bạc đựng đồ trang sức, cố ý khua lanh canh. Nhưng Tissa vẫn không quay lại, chàng chẳng hề động tâm.

Qua ngày thứ ba, Tissa có uống chút nước nhưng chàng vẫn không ăn. Người cha lại đến bên, nỉ non:

- Con ơi! Gia đình ta có tám ức triệu đồng tiền vàng. Với gia tài này, sau này, con bỏ ra một ít để mua chức Tiểu vương. Như vậy là uy quyền danh vọng của con chẳng khác gì một vị Thiên tử, mà giàu sang thì thế gian này chẳng ai dám sánh. Con có thể lập một bà chánh phi, dĩ nhiên là phải lựa chọn một người nữ mà tài sắc và đức hạnh thật vẹn toàn. Ngoài ra, con có thể lấy một ngàn tỳ thiếp hay lập ba cung, sáu viện tùy theo sở thích. Nếu con muốn sử dụng ngay số tiền này thì bắt đầu từ bây giờ, cha sẽ làm giấy kế thừa cho con, có triện son của Đức Vua vào buổi chiều.

Thanh niên Tissa tiếng nói đã lạc hẳn đi:

- Hãy cho con xuất gia.

- Hãy ăn một chút gì cho lại sức. Máu huyết ở nơi con sẽ khô, dung sắc thù thắng chói sáng như vàng như bạc của con sẽ tàn phai mất thôi!

Người cha thở dài. Ông không còn một hy vọng nào nữa. Ông xót xa nhìn hai chân run run của con:

- Con đứng hoài như vậy sao?

- Không đứng nổi nữa, con sẽ ngồi.

- Con không ngủ sao?

- Khi con ngồi, con sẽ ngủ chút ít.

- Thế còn ăn?

Thanh niên Tissa ngước đầu lên, giọng đã hơi yếu:

- Thưa cha, nếu chưa được phép xuất gia, con sẽ không ăn, không ăn mãi mãi.

Đến ngày thứ bảy, Tissa rơi xuống như thân chuối đổ. Chàng giờ như cái xác khô, tuy thế vẫn gượng dậy, ngồi thế bán già, tĩnh lặng.

Cha mẹ Tissa đã thất bại trước ý chí của con. Nó sống còn hơn không, bèn cho xuất gia.

--*--

Thanh niên Tissa sau khi được bậc đạo sư cho xuất gia ở rừng Trúc, chàng đi đến Xá Vệ, đảnh lễ các vị trưởng lão ở Kỳ Viên, rồi ôm bát ra đi, nguyện thọ đầu đà bậc thượng, gồm 13 pháp:

- Chỉ dùng ba y.

- Mặc y do vải lượm.

- Chỉ đi khất thực mà dùng.

- Khất thực theo thứ tự từng nhà.

- Chỉ dùng vật thực trong một chỗ ngồi.

- Chỉ dùng trong một bát.

- Không thọ thêm vật thực nào nữa.

- Ngụ trong rừng.

- Gần cội cây.

- Ngụ nơi chỗ trống.

- Nơi nghĩa địa.

- Chỗ Tăng chỉ định.

- Ngăn oai nghi nằm.

Thế rồi, tỳ khưu Tissa tu hành tinh tấn, giới hạnh trang nghiêm. Chỉ một thời gian sau, mặc dầu hạ lạp còn nhỏ, chúng tỳ khưu kính trọng chàng, gọi chàng là trưởng lão Cullapindapàtika. Kinh nói rằng: "Ngài chói sáng trong giáo pháp của Đức Thế Tôn như mặt trăng giữa bầu trời."

Trong khi ấy, tại Vương Xá thành, gia đình người triệu phú sống trong không khí sầu muộn. Người mẹ với nước mắt không khô. Người cha bước vô, bước ra thở vắn, than dài.

Cứ mỗi ngày lễ hội đến, người mẹ lại lấy ra rương vàng, hộp bạc; lấy ra y phục và đồ trang sức của Tissa thuở trước, đấm ngực, than thở ỉ ôi:

- Con ôi là con ôi! Những rương vàng tráp bạc của con còn đây. Đây là y phục của con nhà trời. Đây là châu báu trang sức của chúa loài rồng. Cứ mỗi lần lễ hội, con ngồi trên chiếc xe hai ngựa trắng thiên thần. Và thế là mặt trời của thành Vương Xá xuất hiện. Nay con ở đâu? Ông sa môn Cồ Đàm ấy mang con đi đâu? Hiện giờ con đang đứng ở chỗ nào? Đang ngồi ở chỗ nào? Vật thực hàng ngày có đủ no bụng? Và khi trời mưa, trời lạnh, trời nóng, trời gió, trời bão, con có cái mái trên đầu để che? Cái thân của con có đủ kín bởi một manh vải?

Chợt nhiên trước mắt người đàn bà rực sáng: một người con gái dung sắc mỹ lệ đứng mỉm cười bên ngưỡng cửa.

- Thưa mẹ, cô gái tự nhiên nói, mẹ đừng than khóc sầu muộn nữa. Con gái của mẹ sẽ mang Tissa về cho mẹ.

Người đàn bà lau vội nước mắt, biểu lộ sự ngạc nhiên:

- Cô là ai? Xin lỗi, tôi chưa được hân hạnh làm mẹ một cô gái tuyệt vời khả ái như thế. Cô là ai?

Cô gái lạ mặt lấy một chiếc khăn trắng tinh từ cái xách thêu chỉ vàng, có tẩm bột hương, dịu dàng lau nước mắt cho người đàn bà sầu khổ:

- Thưa mẹ, con cũng dễ gì mà được làm con của một người có tình thương vô bờ bến như mẹ. Giá có chết bảy đời để được làm con của mẹ trong ít ngày, sống trong tình thương của mẹ, như mẹ đối với Tissa, thì con sẽ mãn nguyện vô cùng.

- Tissa, Tissa! Người mẹ lắp bắp - Cô biết Tissa ư?

- Thưa mẹ - giọng cô gái thân thiết êm dịu - Tissa, đấy là một thiên thần của trái đất. Ở Vương Xá thành này, ai không thấy Tissa là kẻ đó không có mắt; ai không nghe chuyện Tissa là kẻ đó không có tai; ai không thương mến Tissa là kẻ đó không có trái tim!

Người mẹ hởi lòng, hởi dạ, xiết chặt tay người con gái:

- Nay thì nó không còn nữa, con à! Người mẹ thì thào - Nó đi và đi biệt. Nó đi xin ăn từng hạt cơm thừa như thân con quạ! Nó kiếm từng vá canh thừa như nước ốc chua! Nó đi lượm những mảnh vải bó tử thi để mặc! Nó ngồi ở chỗ không có mái che. Còn nói gì đến y phục, thuốc thang, chăn đơn, chăn kép? Còn nói gì đến các món ăn thượng vị

loại cứng, loại mềm? Ôi! Con ôi! Giờ con ở đâu?

Cô gái dìu bà mẹ đến chỗ ngồi, quạt mát và xoa lưng rồi cất giọng dịu dàng:

- Mẹ ơi! Chắc mẹ muốn Tissa trở về nhà lắm phải không?

- Cô hỏi gì lạ đời? Ai mà không muốn? Người mẹ chợt hạ thấp giọng - Nhưng mà cô ơi, cô không biết đâu! Nó cứng lắm. Cái thanh sắc nguội cũng không cứng hơn cái đầu của nó. Cái lòng của nó lại như ngọn núi đá, gió bão gì cũng không lung lay được. Nó xuất gia thôi. Nó không trở về đâu!

- Không cứng như mẹ tưởng. Người con gái mỉm cười - Nếu con đem được Tissa về cho m? thì mẹ thưởng cho con cái gì nào?

- Gì cũng được hết. Có Tissa là có tất cả. Mất Tissa là mất tất cả.

- Thưa mẹ, nếu vậy thì mẹ hãy hứa cho con một lời. Mẹ hãy cho con chủ quyền hoàn toàn trong gia đình này, con sẽ mang Tissa về đây cho mẹ, như mang một con cừu!

Người đàn bà tưởng tai mình nghe lầm, sửng sốt hỏi:

- Cô nói là "chủ quyền hoàn toàn", thế là thế nào? Cái tiền phí tổn cho cô làm công việc đó là toàn bộ gia sản tám ức triệu đồng tiền vàng hay sao?

Cô gái vẫn giữ nụ cười trên môi:

- Không phải vậy đâu mẹ ơi! Gia tài vẫn là của mẹ, vẫn là của Tissa chứ!

Người mẹ bây giờ mới hiểu ra:

- Ồ! Này con yêu quý! Này con dâu của mẹ! Thật xứng đáng cho Tissa có được người vợ tài sắc vẹn toàn như con.

Cô gái vốn là một kỹ nữ quý phái nổi danh tại thành Vương Xá, nổi danh trong giới quý tộc, trước đây đã nghe danh Tissa, đã thấy Tissa và đã thầm yêu trộm nhớ chàng trai phong nhã ấy. Nay có cơ hội mà mọi phí tổn đều do gia đình Tissa cung cấp, nên nàng quyết ra tay chinh phục.

Sau khi hỏi bà mẹ về những thói quen, sở thích, nhất là những món ăn mà trước đây Tissa thường hay dùng, nàng mang theo một số tiền lớn của bà mẹ đưa, ngồi trong một chiếc xe có rèm che sang trọng, cùng với đám tùy tùng đi về Xá Vệ, là nơi mà chàng Tissa đang hành đạo.

Cho người theo dõi, biết được giờ đi, giờ về của Tissa, cô gái mua một ngôi nhà tươm tất trên con đường ấy, giá cả thỏa thuận rất nhanh, rồi mau chóng tổ chức nếp sinh hoạt với mọi người vào ra như dân bản xứ.

Cuộc chinh phục bắt đầu.

--*--

Trên con đường khất thực sáng nay trở về, trưởng lão Ullapindapàtika cảm nghe có chuyện lạ. Một cái gì khác thường xảy ra ở đây. Nơi cái cổng quen thuộc, từ lâu đóng

cửa im ỉm, mọi khi chẳng có ai ra cho một cái gì, thì nay để một món ăn, một tiếng thỏ thẻ dịu ngọt bên tai lẫn một mùi hương quyến rũ. Tissa thoáng lay động, nhưng trấn tĩnh được ngay. Về đến nghĩa địa, dưới cội cây, khi ngồi xuống để độ thực, chàng bắt gặp một món ăn yêu thích thuở còn tại gia. Đây là món ăn chỉ có mẹ chàng mới làm nổi, vì nó đòi hỏi tiền bạc, công phu, thời gian, sự khéo léo,... và nhất là một tấm lòng.

Suốt mấy năm đầu đà khổ hạnh, cái thân thể cường tráng, đẹp đẽ, chói sáng như cái tháp bạc của chàng giờ đã gầy khô, xương xẩu như que củi. Chàng đã quên đi quá lâu các sở thích, các ham muốn vị dục. Cái kh?u vị của chàng cũng quên đi quá lâu những thức này ngon, thức này béo, thức kia bùi. Bình thường, chàng nuốt nó đi ố cũng không phải nuốt nữa ố chàng đổ vào cho nó trôi qua cổ. Vừa đổ vừa quán tưởng: ăn là để duy trì mạng sống mà hành đạo, chẳng phải làm cho đẹp cái thân, chẳng phải để phô phang sức lực, chẳng phải để nô lệ cái xác,... Và cái xóm mà chàng đi khất thực hàng ngày là xóm lao động nghèo nàn. Vật thực của họ thì may ra cũng chỉ để no bụng, nên phù hợp với sự tu hành lập nguyện của chàng. Nhưng sáng nay có sự đổi khác.

Nơi cái món ăn của căn nhà kia, mới nuốt một miếng đầu tiên, không kịp quán tưởng, Tissa cảm nghe như nó đánh thức cả châu thân. Những máu huyết, những tế bào, những lỗ chân lông,... như đứng bật cả dậy. Tất cả thân thể như được tỉnh thức sau một cơn ngủ dài. Tissa hốt hoảng ngồi ngay ngắn lại, điều thân, quán tưởng. Nhưng rồi... miếng thứ hai, miếng thứ ba,... cho đến luôn cả gói vật thực - không nhiều lắm - thì chàng không còn kiểm soát được tâm ý, không còn quán tưởng gì được nữa. Chàng không nuốt, không đổ mà nó tự trôi, cũng không phải tự trôi mà bị bên trong nó lôi vào, nó kéo vào!

Tissa phải kiên trì chiến đấu. Cho đến lúc chiều mát, chàng mới đi vào được cơn yên lặng của thiền định.

Ngày thứ hai, với ý chí đang còn mới mẻ, chàng có ý định từ bỏ căn nhà ấy, nhưng chàng nghĩ lại, không phải lúc nào cũng có món thượng vị. Đâu đó chỉ là sự tình cờ thôi. Nhưng dường như nó chẳng tình cờ chút nào, chàng lại bắt gặp mùi hương cũ, một món ăn thượng vị khác nữa. Đặc biệt hôm nay, dẫu chàng cố bịt tai, vẫn nghe được giọng nói ngọt ngào, cố nhắm mắt cũng thoáng thấy cổ tay, ngón tay nuột nà ngọc chuốt của người con gái.

Thế rồi, cuộc chiến đấu thầm lặng diễn ra suốt buổi chiều, hôm nay cường liệt hơn một tí, gần tối chàng mới đi vào thiền định.

Có thể từ bỏ ngôi nhà không? Chàng lại nghĩ, pháp và luật của bậc Thánh có cho phép ta, khi thọ đầu đà bậc thượng, lại khởi tâm phân biệt, đứng nhà này và không đứng nhà kia trên cùng một con đường? Và rồi, bữa thứ ba, một món ăn khác nữa, cũng là món mà chàng yêu thích thuở nào, được nấu một cách thiện xảo, lẫn cái mùi hương mà chàng không còn quên được nữa.

Thời gian sau, chẳng lâu lắm, người ta thấy trưởng lão Cullapindapàtika có da, có thịt hơn, nhưng dáng đi không còn thanh thản, thong dong nữa. Chàng vẫn giữ hạnh đầu đà, cũng lần lượt từng nhà một xin ăn trên con đường cũ ấy. Tuy nhiên, đôi khi chàng

lại được nữ thí chủ ôm bát thỉnh vào nhà. Có vật thực xong, chàng vội ra ngay. Thỉnh thoảng, có lẽ vì "thuyết pháp" hay nói vài lời "phúc chúc", chàng ở lại lâu hơn một tí.

Hôm kia, biết cá đã cắn câu, biết sợi dây vô hình đã ràng buộc được cánh chim bằng, người kỹ nữ giả vờ bệnh và nằm ở trong phòng. Khi Tissa đến, một người hầu ra thỉnh bát.

- Nữ thí chủ hôm nay vắng nhà?

- Bạch trưởng lão, không phải vậy đâu! Người hầu chấp tay thưa - nữ chủ của con ngọc thể bất an, đang nằm mê man trên giường bệnh.

Tissa ngần ngại.

- Ôi! Nữ chủ của con trông mong trưởng lão xiết bao! Chỉ cái bóng của trưởng lão cũng đủ làm mát mẻ, êm dịu trước cơn bệnh ngặt nghèo!

Vào nhà, chẳng thấy ai, người hầu chỉ vào chiếc màn the ủ hương.

- Nữ chủ của con dẫu biết là thất lễ nhưng chẳng thể nào ra đảnh lễ, cúng dường. Xin trưởng lão hãy ngồi đây - chỗ mà nữ chủ con đã soạn sẵn - để cất tiếng hỏi! Ôi! Chỉ một tiếng nói của trưởng lão cũng công hiệu hơn, mau lành bệnh hơn cả ngàn thang thuốc quý.

Tissa tự nghĩ: "Chỉ một hạt cơm, một muỗng cháo cũng là ân, là nghĩa với chúng sanh. Lẽ nào ta vô tình mà không hỏi han bệnh tình".

- Chẳng hay nữ thí chủ có kham nhẫn nổi cơn bệnh? Nó có triệu chứng giảm hay triệu chứng suy? Và bần tăng có thể làm gì cho nữ thí chủ qua cơn thống khổ?

Có tiếng người rất yếu vọng lại.

Người hầu nói:

- Trưởng lão hãy cùng con vào thăm nữ chủ con một tí. Giọng nói của nữ chủ con giờ rất yếu. Hay là đang hấp hối rồi đây?!

Nói xong, y như hốt hoảng nắm tay trưởng lão kéo vào chiếc màn the ủ hương. "Đây có một người hầu nam. Đây là một việc làm phải lẽ. Không thể không vào thăm một người sắp chết đang cần đến mình." Trưởng lão Tissa suy nghĩ như thế.

Căn phòng tối mờ mờ. Lát sau, Tissa mới nom rõ một người đang nằm trên giường bệnh. Cả đầu, cả chân được phủ kín mít bằng một chiếc chăn. Người nằm không động tịnh.

- Bần tăng vào thăm nữ thí chủ đây.

Tissa cất giọng nhỏ. Trên giường, chiếc chăn lay động và người kỹ nữ với một động tác cố gắng ngồi dậy. Với một cử động mạnh làm như quá đà, không gượng nổi, người kỹ nữ run run xiêu té về phía trưởng lão. Tissa hốt hoảng, không còn thấy người hầu đâu, vội đưa tay đỡ người đàn bà. Khi ấy, chiếc chăn mới chịu rơi xuống. Tissa chết sững như trời trồng, chưa kịp trấn tỉnh, đã bị chiếc chăn quấn lại... rồi chết lịm đi trong mùi

hương, trong vòng tay mềm mại của người kỹ nữ!

--*--

Vĩnh viễn không còn hình bóng của trưởng lão Tissa ôm bát trở về Kỳ Viên nữa.

Chỉ vài hôm sau, người ta thấy ở căn nhà kia xuất hiện một cỗ xe hai ngựa trắng, các cửa có rèm che sang trọng. Trong xe, một thanh niên y phục như con trời, trang điểm châu báu của chúa loài rồng, ngồi cạnh một cô con gái đẹp như chúa loài tiên, với đám tùy tùng lớn, nhàn nhã đi về thành Vương Xá...

-ooOoo-

Đầu trang | 01 | 02 | 03
| 04 | 05 | 06
| 07 | 08 | 09 | 10
| 11 | 12 | 13
| 14 | Mục lục
Chân thành cám ơn Tỳ kheo Thiện Minh đã gửi tặng bản vi tính (Bình Anson, 04-2002)

[ Trở về trang Thư Mục ]

updated: 12-04-2002

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*